

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

7 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie Wydział III Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR (del.) Rafał Jasiński
Protokolant:	Natalia Mroczyńska

po rozpoznaniu 24 stycznia 2019 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. w W.

przeciwko J. W. (1)

o zapłatę

- zasądza od J. W. (1) na rzecz (...) spółki z o.o. w W. kwotę 246000 (dwieście czterdzieści sześć tysięcy) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 28 lipca 2017 r. do dnia zapłaty,
- zasądza od J. W. (1) na rzecz (...) spółki z o.o. w W. kwotę 23117 (dwadzieścia trzy tysiące sto siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 10800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego

sygn. III C 1711/17

UZASADNIENIE

(...) spółka z o.o. w W. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od J. W. (1) kwoty 246000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 28 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Jako podstawę faktyczną dochodzonego żądania wskazała, że powodowa Spółka nawiązała z pozwanym, który kandydował wówczas na stanowisko Prezesa (...) (zwanego dalej również jako Prezesa (...)), współpracę w zakresie usług komunikacyjnych i PR-owych, zawarła z pozwanym umowę o świadczenie usług, który do chwili wniesienia pozwu nie zapłacił za wykonaną usługę.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k.98-110). Strona pozwana podniosła, że rozważyła zlecenie powodowi usług, jednakże stanowczo zaprzeczył, aby podczas tego spotkania doszło do zawarcia umowy pomiędzy powodem a pozwanym w zakresie zlecenia usług oraz zaprzeczył, ażeby do zawarcia tej umowy doszło w późniejszym terminie. Pozwany wskazał, że jedyne ustalenia jakie zapadły na spotkaniu stron, to takie, że pozwany zleci pozwanemu usługi, jeżeli ten przedstawi mu plan i harmonogram działań, zaś decyzja o rozpoczęciu współpracy będzie uzależniona od przedstawionych w tym zakresie treści. Pozwany podkreślił, że pomimo braku zawarcia umowy powodowa Spółka doprowadziła do publikacji w Internecie treści przedstawionej jako wywiad przeprowadzony z pozwanym, przy czym taki wywiad nigdy nie został przeprowadzony. Pozwany zaprzeczył, ażeby

jakiegokolwiek czynności związane z kampanią wyborczą na stanowisko Prezesa (...) podejmowane przez powoda zostały zlecone przez pozwanego lub przez niego zaakceptowane.

W piśmie z 21 sierpnia 2018 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, zaprzeczył ażeby nawiązanie współpracy było uzależnione od spełnienia dodatkowego warunku w postaci przedstawienia planu i harmonogramu działań, jak też że 25 października 2016 r. w Z. pozwany oświadczył, że nie zawrze z powodem umowy, albowiem umowa w formie ustnej już wcześniej została zawarta. Podkreślił również, że wbrew twierdzeniom zawartym w odpowiedzi na pozew, pozwany nigdy nie wymagał, aby treść wszelkich materiałów była z nim uzgadniana i w tym zakresie zdał się na powoda, który jest specjalistą w tej dziedzinie (k.128-132).

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

W 2016 r. J. W. (1) kandydował na stanowisko Prezesa (...). W październiku 2016 r., za pośrednictwem D. T., J. W. (1) nawiązał z (...) spółką z o.o. w W. współpracę w zakresie usług komunikacyjnych i PR-owych. W dniu 18 października 2016 r. z inicjatywy C. K. w domu J. W. (1) w S. doszło do spotkania kandydata na Prezesa (...), członków sztabu wyborczego: R. M., D. S. i S. M. z przedstawicielem (...) spółki z o.o. w W. – P. M.. W spotkaniu uczestniczył również D. T., który zapoznał strony i pośredniczył w kontaktach. J. W. (1) odbył na osobności rozmowę z P. M. i D. T. (okoliczności niesporne – k.4, k.99).

W toku rozmowy na osobności P. M. negocjował z J. W. (1) wysokość wynagrodzenia. P. M. zaproponował kwotę 250000 zł netto. Propozycja J. W. (1) była 150000 zł, a jeżeli wygra on wybory na Prezesa (...), to przyjmujący zlecenie otrzyma dodatkowe wynagrodzenie w kwocie 100000 zł, tzw. premii za sukces. Po krótkiej wymianie propozycji strony doszły do porozumienia w kwestii wynagrodzenia i określili ją na kwotę 200000 zł powiększoną o podatek VAT, a jeżeli J. W. (1) wygra wybory na Prezesa (...), to przyjmujący zlecenie otrzyma dodatkowe wynagrodzenie w kwocie 50000 zł, tzw. premii za sukces. Strony podały sobie ręce, zaś J. W. (1) powiedział do P. M., że jest nie tylko specjalistą w swojej dziedzinie, ale również doskonałym negocjatorem (zeznania P. M. – k.145v, zeznania D. T. – k.147v).

W ciągu następnych kilku dni (...) spółka z o.o. w W. wykonał w ramach prowadzonej kampanii wyborczej szereg działań o charakterze komunikacyjnym, w tym kilkakrotnie spotkał się z J. W. (1) i członkami jego sztabu wyborczego. Przedstawiciele przyjmującego zlecenie opracowali lub uczestniczyli w opracowaniu następujących materiałów do kampanii wyborczej, w tym w szczególności:

- 1) Informacji prasowej – „(...)”,
- 2) Plan działań medialnych J. W. (1), kandydata na Prezesa (...),
- 3) Informacji prasowej – „(...)”,
- 4) List do (...),
- 5) Prezentacja pt. „(...)”,
- 6) List do delegatów na zjazd (...),
- 7) List do Z. B.,
- 8) Program kandydata na Prezesa (...),
- 9) Najważniejsze punkty programowe dotyczące zmian w (...),
- 10) Tezy do przemówienia na zjeździe (...),
- 11) Spot – (...)

(zeznania P. M. – k.145v-147, przygotowane materiały - k.18-52, korespondencja mejlowa – k.56-64).

25 października 2016 r. doszło do spotkania sztabu wyborczego z P. M.. J. W. (1) był niezadowolony z przebiegu kampanii wyborczej, był wybuchowy (zeznania D. T. – k.148), zaczął wykrzykiwać, że ma płacić tak dużo, tj. 200000 zł a otrzymuje tak mało (zeznania C. K. – k.149). J. W. (1) kazał opuścić swój gabinet przez P. M., który to uczynił (zeznania P. M. – k.146v-147, zeznania C. K. – k.149, zeznania R. M. – k.161). Po kilku minutach P. M. został poproszony przez C. K. by do końca kampanii wyborczej uczestniczył w jej pracach.

J. W. (1) po wyborach w 2016 r. nie został Prezesem (...) (okoliczność niesporna, fakt notoryjny). 13 lipca 2017 r. (...) spółka z o.o. w W. wystawiła fakturę opiewająca na kwotę 200000 zł netto, 246000 zł brutto (faktura VAT nr (...) – k.65). W piśmie datowanym na 31 lipca 2017 r. przyjmujący zlecenie wezwał dającego zlecenie do zapłaty kwoty 246000 zł (wezwanie do zapłaty, dowód nadania pocztą – k.67-68). J. W. (1) nie wypłacił wynagrodzenia za wykonane usługi (okoliczność niesporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wskazane dowody.

Strona pozwana przyznała, że 18 października 2016 r. doszło do spotkania J. W. (1) z przedstawicielami (...) spółki z o.o. w W.. Reprezentacja i umocowanie P. M. nie było kwestionowane w toku procesu przez stronę pozwaną. Powyższe fakty nie wymagały zatem przeprowadzenia postępowania dowodowego (art. 229 k.p.c., art. 230 k.p.c.). Najistotniejsza różnica pomiędzy twierdzeniami obydwu stron sprowadzała się do ustalenia, czy w trakcie spotkania 18 października 2016 r. doszło do zawarcia umowy, czy też strony uzależniły decyzję o rozpoczęciu współpracy od przedstawienia planu działania przez (...) spółkę z o.o. w W. i jego akceptacji przez J. W. (1).

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków P. M. i D. T.. Zeznania te w sposób jednoznaczny wskazują na to, że strony niniejszego procesu zawarły umowę o świadczenie usług, co będzie przedmiotem dalszej części uzasadnienia. W tym miejscu jedynie należy wskazać, że podczas spotkania w domu J. W. (1) w S. P. M. wraz z D. T. przeszli do osobnego pomieszczenia z J. W. (1) w celu ustalenia wynagrodzenia za świadczenie usług. W ocenie Sądu takie zachowanie było racjonalne i zgodne z dobrymi obyczajami. Nie można bowiem pomijać faktu, że podczas tego spotkania oprócz C. K. i R. M. obecny był również S. M., który z ramienia (...) spółki z o.o. w W. świadczył usługi doradcze na rzecz J. W. (1). Udostępnianie wiedzy dotyczącej wynagrodzenia osobie, która świadczyła usługi o podobnym charakterze mogłoby zakłócić współpracę z tym przedsiębiorcą oraz innymi osobami pracującymi przy kampanii wyborczej Prezesa (...). Podkreślić jednak należy, że wszystkie osoby uczestniczący w spotkaniu zgodnie zeznali, że J. W. (1) z P. M. oraz D. T. udali się do osobnego pomieszczenia, co prowadzi do wniosku, że zamiarem tych osób było to, ażeby o treści tej rozmowy nie dowiedziały się pozostałe osoby. Sąd uznał za udowodnioną wysokość wynagrodzenia podawaną przez stronę powodową. Wysokość tego wynagrodzenia wynika z treści zeznań obecnych podczas rozmowy D. T. i P. M.. Wysokość ustalonego wynagrodzenia została również potwierdzona w zeznaniach C. K., który zeznał, że kwota tego wynagrodzenia padła podczas poróżnienia się stron 25 października 2016 r. Taką kwotę podali również R. M. i K. S., przy czym podnosili, że J. W. (1) miał pretensje do (...) spółki z o.o. w W., że oczekuje zapłaty 200000 zł, podczas gdy praca nie została wykonana.

W ocenie Sądu przeciwko ustaleniu, że strony zawarły umowę nie mogą przemawiać zeznania świadka K. S.. K. S. jest asystentką J. W. (1) od 5 lat (k.162) i jest wtajemniczona w wiele prowadzonych przez niego spraw. Podkreślić jednak należy, że świadek ten nie był obecny 18 października 2016 r. podczas spotkania w S.. K. S. zajmowała się obrotem dokumentacją związaną z działalnością J. W. (1). J. W. (1) zawarł umowę z (...) spółką z o.o. w W. w formie ustnej, wobec czego pierwszym dokumentem, z którym miała do czynienia K. S. w związku ze sporną umową była faktura.

W ocenie Sądu przekonujące są twierdzenia powódki oraz zeznania P. M., że w realiach niniejszej sprawy strony w sposób dorozumiany dokonały wyboru formy umowy poprzez ustne złożenie zgodnych oświadczeń woli. Przyjęcie takiej formy było związane z tym, że współpraca pomiędzy stronami nastąpiła, gdy kampania wyborcza była ku finiszowi, J. W. (1) spieszył się na spotkanie do O., a strony zamiast koncentrować się na redagowaniu umowy, po akceptacji istotnych elementów umowy przystąpili do jej wykonania. Działania przez przyjmującego zlecenie miały

zostać podjęte natychmiast. Sąd dostrzegł, że (...) spółki z o.o. w W. świadczyła usługi doradcze na rzecz J. W. (1) po zawarciu umowy w formie pisemnej (k.103). Zwrócić jednak należy uwagę, że umowa ta została zawarta ponad 3 tygodnie wcześniej.

Sąd uznał za nieudowodnione twierdzenia strony pozwanej, że zawarcie umowy było uzależnione od przedstawienia planu i harmonogramu działania zaakceptowanego przez J. W. (1). Przeciwno takim ustaleniom przemawiają wyniki postępowania dowodowego. Fakt zawarcia umowy o świadczenie usług został udowodniony nie tylko poprzez zeznania świadków P. M. i D. T.. Świadek C. K., zeznał, że choć nie był obecny podczas rozmów J. W. (1) z P. M. z kontekstu wynikało, że strony doszły do porozumienia (k.149). Świadek S. M. zeznał, że J. W. (1) powiedział, że jeśli „uzgodnią warunki” to zostaną włączeni w pracę kampanii i choć nie uczestniczył w rozmowach stron domyślił się, że uzgodnili oni warunki współpracy (k.149). Zarówno C. K. i S. M., mimo tego, że nie byli obecni podczas rozmowy, to czynili przypuszczenia, że strony porozumiały się co do zawarcia umowy o świadczenia usług. D. T. zeznał, że J. W. (2) powiedział po spotkaniu w gabinecie, żeby prace zostały podjęte natychmiast (k.148). Zeznania K. S. i R. M. nie dają podstaw do ustalenia by zawarcie umowy uzależnione było od przedstawienia planu i harmonogramu działań przez P. M.. Świadców ci nie byli obecni podczas rozmowy P. M. z J. W. (1), mieli również marginalną wiedzę na temat rozpoczęcia współpracy stron.

Sąd uznał za nieudowodnione twierdzenia strony pozwanej, że powód podejmował w ramach kampanii wyborczej czynności na jego rzecz, w tym w tym publikacje prasowe bez zawarcia umowy. Pomiędzy stronami bezsporne było, że wywiad taki nie został udzielony, niemniej jednak wywiad ten miał charakter materiału promocyjnego, zmierzającego do zmiany wizerunku kandydata i był dokonywany w ramach kampanii, zaś pozwany przez następne kilka dni nie kwestionował zasadności podjętych czynności. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym w szczególności wydruk korespondencji mejlowej i zeznania C. K. wskazują natomiast, że nawet po spotkaniu 25 października 2016 r., w którym doszło do wybuchu złości J. W. (1) związanej z przebiegiem kampanii wyborczej, powodowa Spółka kontynuowała czynności w związku z prowadzoną kampanią wyborczą. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że mimo kierowania korespondencji mejlowej do członków sztabu wyborczego, w tym również przedstawiciela (...) spółki z o.o., która wspierała J. W. (1) pod kątem doradczym lub wizerunkowym, do wiadomości mejlowych nie były kierowane odpowiedzi z kwestionowaniem zasadności kierowanej korespondencji. Świadek S. M. wskazał, że kampania wyborcza była prowadzona dwutorowo i inne miał on zadania do wykonania. Nie należy jednak pomijać, że S. M. współpracował z P. M. podczas udzielania wywiadu J. W. (1) jednemu z portali internetowych, co S. M. potwierdził w toku zeznań złożonych na rozprawie 23 października 2018 r. (k.150).

J. W. (1) i P. W. – prezes zarządu powodowej Spółki mimo prawidłowego wezwania nie stawili się na wyznaczony termin rozprawy, wobec czego Sąd pominął dowód z przesłuchania stron na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. Zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego podniesiony w toku rozprawy 24 stycznia 2019 r. jest nieskuteczny, albowiem strona, która nie stawia się na rozprawie lub odmawia składania zeznań, podejmuje ryzyko, że zastosowanie znajdzie art. 302 § 1 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 11 czerwca 2014 r., I ACa 499/14, tak też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 6 grudnia 2013 r., III AUa 519/13). O niestawiennictwie pozwanego Sąd został poinformowany na ostatnim terminie rozprawy, jej odroczenie wiązałoby się z wystąpieniem zwłoki w postępowaniu, zaś konieczność zagranicznego wyjazdu zagranicznego Sąd nie uznał za przyczynę, która uzasadniałaby odroczenie rozprawy z uwagi na niestawiennictwo pozwanego. Pozwany o wezwaniu na termin rozprawy i o tym, że na wyznaczonym terminie ma dojść do jego przesłuchania został poinformowany z odpowiednim wyprzedzeniem, nie stanowiło dla niego zaskoczenia, innymi słowy nie został on przez to pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Z usprawiedliwienia nieobecności pełnomocnika pozwanego nie wynikało, ażeby wyjazd ten został zaplanowany wcześniej, zaś przedmiotowy wyjazd wiązał się z koniecznością zapobieżenia niepowetowanej szkody lub uszczerbku osobistego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Istota sporu sprowadza się do tego, czy strony zawarły umowę o świadczenie usług, czy też taka umowa nie została zawarta.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że taka umowa została zawarta. Przepisy kodeksu cywilnego przewidują trzy podstawowe sposoby zawarcia umów: ofertowy, przetargowy i po przeprowadzeniu negocjacji (art. 66 – 72¹ k.c.). Zasada swobody umów daje możliwość stronom nie tylko wyboru sposobu zawarcia umowy, jej treści lub formy, lecz również uzależnienia skuteczności umowy od wymogu dokonania przez jedną ze stron określonej czynności faktycznej. W realiach niniejszej sprawy do zawarcia umowy doszło poprzez złożenie oferty przez P. M. jako przedstawiciela (...) spółki z o.o. w W. oraz jej przyjęcie przez J. W. (1). Strony zgodnie ustaliły wysokość wynagrodzenia (...) spółki z o.o. w W.. Z kontekstu sytuacyjnego wynikał zakres działań przyjmującej zlecenie Spółki, której zadaniem było uczestniczenie w kampanii wyborczej na Prezesa (...), w tym poprawienie wizerunku kandydata oraz wygranie wyborów, od czego było uzależnione dodatkowe wynagrodzenie, tzw. premia za sukces. Istnieją zatem podstawy do przyjęcia, że strony zawarły umowę o świadczenie usług (art. 750 k.c.). Strony znały swoje obowiązki, które miały realizować w ramach łączących ich współpracy i przystąpiły do wykonania przedmiotowej umowy.

Zgodnie z art. 70 § 1 k.c. w razie wątpliwości za chwilę zawarcia umowy poczytuje się moment przyjęcia oferty, zaś przystąpienie do wykonania umowy wskazuje na chwilę zawarcia umowy w przypadku, gdy dojsię do składającego ofertę oświadczenia o jej przyjęciu nie jest wymagane. Już sama akceptacja wynagrodzenia przez strony podczas rozmowy w S. 18 października 2016 r. wystarcza do przyjęcia, że umowa została zawarta, zaś przystąpienie do jej wykonania potwierdza dodatkowo jej zawarcie. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że (...) spółka z o.o. w W. przystąpiła do wykonania umowy, wiedzę na ten temat posiadali sam pozwany oraz członkowie jego sztabu wyborczego, korzystali z owoców pracy powodowej Spółki, zaś nawet po spotkaniu 25 października 2016 r. strony kontynuowały współpracę. W ocenie Sądu decyzja, by strony podejmowały dalsze wspólne działania po rozmowie 25 października 2016 r. potwierdza dodatkowo wolę realizacji umowy przez obydwie strony.

Powódka żądała zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od 28 lipca 2017 r. do dnia zapłaty. W razie odpłatnego zlecenia wynagrodzenie należy się przyjmującemu dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że co innego wynika z umowy lub z przepisów szczególnych (art. 744 k.c. w związku z art. 750 k.c.). Kampania wyborcza związana z wyborami na Prezesa (...) została zakończona na przełomie października i listopada 2016 r., w tym też czasie winny zostać zakończone czynności związane z świadczeniem usług przez (...) spółkę z o.o. w W.. Wymagalność wynagrodzenia za wykonanie usługi nie było uzależnione od wezwania do zapłaty, albowiem chwilę wymagalności wskazuje przepis ustawy. 28 lipca 2017 r. J. W. (1) pozostawał zatem w opóźnieniu, wobec czego żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie należy uznać za zasadne (art. 481 § 1 k.c.).

O kosztach procesu Sąd postanowił na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. Na koszty procesu poniesione stroną powodową złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 12300 zł, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 2 punkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)